

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1625/2019
25.03.2021. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа Зоран Јањић, адвокат из ..., против тужених Опште болнице „МЦ“ у ликвидацији из Новог Сада и ББ из ..., које заступа Милан Суботин, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3884/18 од 22.11.2018. године, у седници већа одржаној дана 25.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3884/18 од 22.11.2018. године у делу одлуке о накнади материјалне штете.

УСВАЈА СЕ ревизија тужиле и **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 3884/18 од 22.11.2018. године у делу у којем је одлучено о накнади нематеријалне штете, камати на наведене износе и трошковима поступка и у наведеном делу предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 5200/2016 од 12.04.2018. године делимично је усвојен тужбени захтев и обавезани тужени да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплате износ од 1.250.000,00 динара и то: на име душевних болова због умањења опште животне активности износ од 800.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова износ од 150.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 200.000,00 динара и на име душевних болова због повреде права личности (право пацијента на обавештеност и права пацијента на слободан избор) износ од 100.000,00 динара, а све са законском затезном каматом од дана пресуђења 12.04.2018. године па до коначне исплате. Обавезани су тужени да тужиљи на име накнаде материјалне штете у виду плаћених трошкова операције плате износ од 2.000 евра у динарској противвредности са законском затезном каматом на наведени износ од 27.04.2009. године па до коначне исплате. Обавезани су тужени да тужиљи накнаде трошкове парничног поступка у укупном износу од 981.120,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате. Истом пресудом одбијен је делимично тужбени захтев и то преко досуђених до тражених износа

накнаде нематеријалне штете за умањење општеживотне активности до траженог износа од 2.000.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова до траженог износа од 500.000,00 динара, на име претрпљеног страха до траженог износа од 500.000,00 динара и на име душевних болова због повреде права личности до траженог износа од 500.000,00 динара са законском затезном каматом на наведене разлике од пресуђења до исплате и део тужбеног захтјева којим је тужила потраживала накнаду на име душевних болова због наружености у износу од 500.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Одбијен је део тужбеног захтева да суд обавезе тужене да тужили на досуђену накнаду материјалне штете у износу од 2.000 евра у динарској противвредности исплате и законску затезну камату од 23.04.2009. године па до 27.04.2009. године и део захтева да суд обавезе тужене да тужили на досуђене трошкове поступка исплате законску затезну камату од пресуђења до извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3884/18 од 22.11.2018. године преиначена је наведена првостепена пресуда у усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву и одлуке о трошковима поступка, одбијен тужбени захтев и тужила обавезана да туженима на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 152.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремено је изјавила ревизију тужила због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и 408. Закона о парничном поступку и налази да је ревизија дозвољена и делимично основана.

У спроведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на који Врховни касациони суд у поступку по ревизији води рачуна по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужени ББ, специјалиста ... код првотуженог извршио је ...2009. године у условима опште анестезије хируршку интервенцију ... тужиле у туженој Општој болници „МЦ“. Хируршко лечење обољења тужиле је било адекватан начин лечења према стању болести тужиле а захват је обављен по важећој хируршкој доктрини за ту врсту хируршких интервенција. Током операције је утврђено постојање злоћудног тумора због чега је започета хируршка интервенција завршена потпуним уклањањем штитне жлезде у складу са важећим доктринарним принципима. Пре операције тужила је 21.04.2009. године и 22.04.2009. године била на лекарским прегледима код туженог ББ и потписала је формулар да пристаје да се над њом изврше потребни медицински прегледи и медицинске хируршке интервенције као и друге мере лечења, која правила медицинске науке налажу зависно од дијагнозе и врсте обољења и да је од стране лекара упозната са природом обољења, као и могућим компликацијама и последицама које из предузетих интервенција могу наступити. Током хируршке интервенције дошло је до компликације у виду обостраног оштећења повратног гркљанског живца што представља познату компликацију код ове врсте хируршких захвата на штитној жлезди и у великим центрима настаје у 1% до 2% случајева. Оштећењу повратног гркљанског живца код тужиле је погодовало што се радило о злоћудном процесу на штитној жлезди који је већ био захватио и њену чауру и мишићно ткиво у непосредној околини што је отежавало хируршки рад. Тужила није обавештена да уколико се потешкоће које је осећала у говору, гутању и дисању,

наставе мора даље да се лечи код специјалисте ОРЛ. Наведене тегобе нису евидентирани у потпуности у одговарајућој медицинској документацији. Евидентирани су потешкоће у говору. Дванаест дана после обављене операције тегобе у виду отежаног дисања, гутања и говора код тужиље су и даље биле присутне. Тужиља је упућена на Институт за онкологију ради даљег третмана. Након лечења у Институту за онкологију Војводине од 25.08.2009. до 28.08.2009 и 29.03.2010. године код тужиље су и даље биле присутне тегобе у виду потешкоћа у говору, дисању и гутању због чега се 04.06.2010. године обратила специјалисти ОРЛ Дома здравља у Новом Саду након чега је постављена дијагноза обостране парализе повратног живца гркљана. Тужиља је оперисана 09.08.2010. године од стране специјалисте ОРЛ што је омогућило побољшано дисање али су и даље заостале сметње говора, додатно узроковане операцијом од 09.08.2010. године. Након операције штитне жлезде тужиља је трпела физичке болове и страх, умањена је животна способност за 40%. Операција ОРЛ је код тужиље могла бити обављена најраније шест месеци после прве операције.

На утврђено чињенично стање првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев за накнаду материјалне и нематеријалне штете применом члана 25. став 1, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33. и 36. Закона о здравственој заштити и члана 154. став 1, 155, 158. став 1, 170, 171, 192, 200. и 205. Закона о облигационим односима налазећи да је друготужени учинио лекарску грешку пре спровођења операције због необавештавања тужиље о могућем ризику настанка компликације односно таквог оштећења повратног гркљанског живца, које може да доведе до трајних последица по виталне функције организма (дисање, гутање и говор) као и неопходности уколико наступи потпуно уклањање штитне жлезде, узимања доживотне терапије, као и да тужиља није благовремено упућена лекару специјалисти ОРЛ ради лечења постоперативних тегоба што представља стручни пропуст код друготуженог и довео је до тога да она значајно дужи период трпи веома тешке последице.

Одредбама члана 28, 32. и 33. Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“ бр. 107/05) важећем у спорном периоду прописано је право пацијента да од надлежног здравственог радника благовремено добије обавештење ради доношења одлуке да ли да пристане или не на предложену медицинску меру и право пацијента да предложену меру одбије чак и када се њоме спасава или одржава његов живот. Према члану 40. истог Закона пацијент који због стручне грешке здравственог радника у остваривању здравствене заштите претрпи штету на свом телу или се стручном грешком проузрокује погоршање његовог здравственог стања има право на накнаду штете према општим правилима о одговорности за накнаду штете.

Тужиља је засновала тужбу у овој парници и на стручном пропусту хирурга и на неадекватном обавештавању пре и након обављене операције. Побујаном одлуком другостепени суд је на основу спроведеног медицинског вештачења правилно оценио да компликације настале након хируршке интервенције штитне жлезде нису последица стручне грешке друготуженог и не стоје у адекватно узрочно последичној вези, јер је друготужени операцију извршио по правилима струке а настале компликације нису резултат његове грешке већ стања тужиљиног обољења. Изведеним доказима посебно спроведеним вештачењем Судско медицинског одбора Универзитета у Нишу потврђена је неопходност и адекватност оперативног лечења тужиље услед обољења штитне жлезде и утврђена стручност обављеног захвата и спроведеног онколошког лечења. У односу на пропусте у вези обавештавања тужиље који су претходили операцији од 23.04.2009. године правилна је оцена другостепеног суда да се не могу

сматрати лекарском грешком која даје основ за накнаду штете. Тужиља је потписала сагласност за операцију, исказом потврдила да се упознала са садржином, два пута пре захвата била на прегледу код другогуженог информишући се о операцији, имала је сазнање да ће ток операције зависити од стања и природе туморског ткива и да се после операције могу јавити тегобе. Стога и по оцени овог суда нема одговорности тужених за проузроковану материјалну штету јер нема узрочно последичне везе између проузрокованих трошкова оперативног лечења тужиље и поступања туженог хирурга запосленог у болници у којој је операција штитне жлезде извршена.

Међутим, код чињенице да су утврђени пропусти тужених у евидентирању уочених компликација након операције и пропусти у информисању тужиље о насталим последицама, потреби укључења специјалисте ОРЛ у даљем лечењу и даљим могућностима благовременог санирања тегобе дисања тужиље, остало је спорно да ли је лечење тужиље код ОРЛ специјалисте према околностима случаја било благовремено и друга операција, иако нужна, обављена потребном брзином и да ли су ови пропусти тужених утицали на утврђени проценат умањења опште животне активности тужиље и дужину и интензитет претрпљених физичких болова и друге видове нематеријалне штете. Како је нематеријална штета побијаном одлуком разматрана целовито у јединственом периоду, због погрешне примене материјалног права одлучне чињенице за пресуђење овог дела тужбеног захтева су остале спорне услед чега је побијана одлука укинута у односу на накнаду нематеријалне штете у целости.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити указане неправилности, оценити правни значај пропуста тужених у постоперативном лечењу тужиље а затим ће донети правилну и на закону засновану одлуку.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде у ставу првом на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку и ставу другом применом члана 416. став 2. истог закона. Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка јер зависи од исхода поступка у целини.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић